

PÅ TRODS AF CORONA

Fagforeninger kæmpede under pandemien i 2020

Under 2020's globale pandemi har fagforeninger stået i spidsen for historiske strejker og protester under en skærpet klassekamp verden over.

Sygeplejersker i USA protesterer mod manglende beskyttelsesforanstaltninger på landets hospitaler.

 Ringo Chiu/AFP/Ritzau Scanpix

GLOBAL

mbs@arbejdereren.dk

Under covid-19-pandemien, der i 2020 har ramt økonomier, overvældet hospitaler og forårsaget yderligere arbejdsløshed i verden over, har fagforeninger stået i spidsen for vigtige kampe i hele verden.

Gennem strejker og protester lagde fagforeninger pres på regeringers nyliberale lovgivning og krævede bedre forhold for arbejdere.

Fra verdenshistoriens største strejke i Indien til over 1100 strejker i USA. 2020 var et år, hvor fagforeninger spillede en central rolle i den skærpede klassekamp.

KAMPEN FOR SUNDHED I EUROPA

Efter at Italien påviste Europas første smittede med covid-19 i januar 2020, spredte virussen sig hurtigt over kontinentet. Kun to måneder senere erklærede Verdenssundhedsorganisationen (WHO), at Europa var pandemiens epicenter.

Europæiske landes sundhedssystemer har været og fortsætter med at være presset til det yderste.

 Hvor smertefuld 2021 end kommer til at være i kølvandet på pandemien, så indikerer tendenser verden over, at en radikaliseret global arbejderklasse vinder frem fra ildprøven i 2020.

Medieorganisationen Newslick oplyser i den forbindelse, at Belgiens faglige LO (FGTB) stod i spidsen for "massive protester" mod den belgiske regerings nedskæringer i sundhedsvæsenet.

Ligeledes kaldte Føderationen af Græske Hospitalslæger (OENGE) til aktion mod Grækenlands regering, der også har skåret ned i sundhedsvæsenet det seneste årti. OENGE krævede tilstrækkelig finansiering, personale og ressourcer i kampen mod covid-19, oplyser Peoples Dispatch.

Også Frankrigs største LO (CGT) gik til kamp for sundhed med kampagnen "Jeg er udmattet". Her demonstrerede sundhedsarbejdere i Paris med krav om bedre sikkerhedsforanstaltninger, højere løn og mere personale.

Newslick skriver desuden, at sundhedsarbejdere og sundhedsrettigheder var i højsædet den 1. maj overalt i Europa, hvor fagforeninger og venstrefløjspartier krævede yderligere investering i sektoren.

Foruden sundhedskampe har Europa set talrige protester mod de hjælpepakker, som regeringer har foræret til firmaer i skattely, samtidigt med at mange tusinde arbejdere er blevet fyret.

OVER 1100 STREJKER I USA

Et andet vestligt land, hvor fagforeninger har kæmpet for sundheden, er USA.

Ifølge WHO er USA det land i verden, hvor der er registreret flest covid-19-tilfælde, og hvor der i dag er registreret over 22 millioner smittede.

Pandemien har lagt et massivt pres på USA's private sundhedssystem, der har manglet ressourcer og personale. Journalisten Susan Glasser fortæller i The New Yorker, at sygeplejersker har været ikklædt affaldssække på grund af mangel på beskyttelsesudstyr.

Bloomberg Laws journalist Ian Kullgren skriver, at det manglende beskyttelsesudstyr og de lange vagter har ført til, at mange organiserede læger, sygeplejersker og hjemmehjælpere har forladt deres arbejdsplads i protest.

Men covid-19-pandemien er ikke det eneste, der i 2020 førte til strejker i USA. Politimordet på den sorte mand George Floyd resulterede nemlig i et opgør mod USA's racismepandemi.

Over 60 fagforeninger gik sammen om kampagnen "Strejke for sorte liv", hvorunder arbejdere i hele USA forlod jobbet i protest mod systematisk racisme, racemæssig ulighed og for en højere mindsteløn, forklarer journalisten Rachel Treisman ifølge NPR.

I alt har arbejdere i USA oplevet over 1100 strejker under pandemien, oplyser Payday Report.

HISTORISK STREJKE OG OPRØR I ASIEN

Men det er ikke kun i Vesten, at fagforeninger har været i kamp. 2020 var også et år, hvor asiatiske arbejdere strejkede og protesterede mod nyliberal lovgivning.

Anført af landets store fagforeninger indledte over 250 millioner indiske arbejdere og bønder verdenshistoriens største strejke den 26. november. De strejkende krævede, at Indiens højre-

dikale regering tilbageruller sine nyliberale planer om omfattende privatiseringer i landet.

Til den dag i dag blokerer tusindvis af indiske bønder og landmænd stadig vejene ind til hovedstaden New Delhi i protest.

Længere mod øst, i Indonesien har 2020 også budt på et massivt oprør mod regeringens nyliberale politik. Ifølge Newsclick gik landets fagforeninger sammen og arrangerede demonstrationer, efter at regeringen indførte en ny lov, der både ville fjerne mindstelønnen og en af arbejdernes to ugentlige fridage.

De indonesiske arbejdere har afholdt massive protester hele året, hvor de ofte er blevet mødt med politivold og anholdelser. Men intet tyder på, at fagforeningerne er færdige med at kæmpe.

Også i Filippinerne har arbejdere mobiliseret mod landets højreradikale regering, der har vedtaget en ny terrorlov. Ifølge Peoples Dispatch har Filippinerne præsident Rodrigo Duterte truet med at bruge lovgivningen mod venstrefløjen, efter at de protesterede mod manglende covid-19-restriktioner.

AFRIKAS SUNDHEDSFOLK KRÆVER LØN

I Afrika er det ikke manglen på covid-19-restriktioner, der har været den primære årsag til vrede blandt fagforeninger, det er derimod manglen på udbetalt løn.

Ifølge Newsclick havde sundhedspersonale i Nigeria ikke fået løn i flere måneder, før pandemien gjorde sit indtog i landet. Derfor arrangerede Sammenslutningen af Hjemmehørende Læger (ARD) en protest under pandemien, hvor læger nedlagde arbejdet med krav om at få udbetalt deres løn.

Et lignende, men længere oprør har udfoldet sig i Kenya, hvor over 2000 sundhedsfolk er blevet smittet med covid-19. Og fordi sundhedsfolk ikke havde fået løn i flere måneder, havde mange ikke råd til at blive behandlet, da de blev smittet med virussen. I december nedlagde kenyanske sygeplejersker og læger derfor arbejdet i protest.

Også i Sydafrika indgik de Unge Sygeplejerskers Fagforening Indaba (YNITU) en strejke med krav om, at regeringen betalte for sundhedsfolks transport, indkvartering og lønstigninger.

De sydafrikanske sundhedsfolks protest fik opbakning fra andre arbejdere i frontlinjen af pandemien, da fødevarerarbejdernes fagforening FAWU og metalarbejdernes NUMSA erklærede deres støtte.

REGERINGER UNDER PRES I LATINAMERIKA

Ligesom i store dele af verden har arbejdere i Latinamerika også lagt pres på deres regeringer, der har været udfordret i at inddæmme covid-19. Især i Brasilien har der været stor utilfredshed med den højreradikale regering ledt af præsident Jair Bolsonaro.

Maira Mathias og Matheus Falcao, repræsentanter for Folkets Sundhedsbevægelse i Brasilien, skriver i Peoples Dispatch, at Bolsonaro har benægtet grundlæggende fakta om covid-19 og udnyttet pandemien til at "antænde sine supportere" mod præsidentens fjender.

Selvom Brasilien er blandt de tre lande med flest covid-19-tilfælde i verden, har Bolsonaro fortsat benægtet pandemiens alvor, har afbrudt sin egen isola-

Læs resten af artiklen på arbejderen.dk

ABONNÉR NU!

kun 100 kr om måneden

arbejderen.dk/abo

Fordi det ikke er lige meget, hvor du læser dine nyheder